

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 1067/08

בפני: כבוד השופט א' א' לוי
כבוד השופטת ע' ארבל
כבוד השופט ח' מלצר

העותרים: 1. עמותת "נוער כהלכה"
2. יואב ללום

נגד

המשיבים: 1. משרד החינוך
2. מועצה מקומית עמנואל
3. מרכז החינוך העצמאי
4. הורים לפי רשימה בנספח א' (הרשימה חסויה)
5. מורות לפי רשימה בנספח ב' (הרשימה חסויה)

בקשה לפי פקודת בזיון בית המשפט

תאריך הישיבה: ג' בתמוז התש"ע (15.6.10)

בשם העותרים: עו"ד אביעד הכהן; עו"ד אברהם ישעיהו

בשם המשיב 1: עו"ד שוש שמואלי

בשם המשיבה 2: עו"ד רותם ארביב

בשם המשיב 3: עו"ד אריה הולצר

בשם ההורים: עו"ד מרדכי גרין

בשם המורות: עו"ד יוסי צור

החלטה

1. לפנינו בקשה נוספת מטעם העותרים להפעלת עיצומים כנגד המשיבים מכח פקודת בזיון בית משפט (להלן: פקודת הבזיון), וזאת בהמשך להחלטתנו מתאריך ד' בסיון התש"ע (17.5.10 – להלן: ההחלטה) נוכח ההתמדה בהפרתו הנטענת של פסק הדין בתיק זה, שניתן בתאריך ט"ז באב התשס"ט (6.8.2009; להלן: פסק הדין).

2. הרקע העובדתי הרלבנטי לבקשה הובא בפירוט רב בהחלטה ולכן לא נחזור כאן על הדברים. בהחלטה גם נתבקשו הצדדים להגיש לנו הודעות מעדכנות לגבי ישום פסק הדין והם אמנם עשו כן.

מהודעות אלו עולה כי המשיב 3 מצהיר עתה כי הוא נכון לקיים את הוראות פסק הדין, ואולם לנו מסתבר כי הצהרה זו מסוכלת נוכח העובדה שהורי התלמידות שהשתייכו בעבר ל"מגמה החסידית" עומדים במריים ומסרבים לשלוח את בנותיהם ל"מגמה המאוחדת".

ראש המועצה המקומית עמנואל, שהודיע זה מכבר על מחויבותו לקיום פסק הדין – ביקש בתאריך כ' בסיון התש"ע (2.6.10) ארכה קצרה על מנת לבדוק אפשרות נוספת לפתרון המחלוקת משום דרכי שלום ובפועל הדבר ניתן, שכן הועדנו את הדין במכלול לתאריך ג' תמוז התש"ע (15.6.10).

3. במהלך הדיון שקיימנו היום הודיעה לנו באת כוח המשיב 1 כי פסק הדין עדיין איננו מבוצע, על אף מאמצי שולחה, משרד החינוך, לעשות לישומו.

באת כוח המשיבה 2 מסרה כי המועצה המקומית עמנואל מחויבת לפסק הדין וכי לא אישרה להורה כלשהו של תלמידות המגמה החסידית לשלוח את בנותיהם לבית ספר מחוץ לעמנואל.

בא כוח המשיב 3 חזר על נכונותו הנוכחית של מרכז החינוך העצמאי לקיים את פסק הדין. בד בבד עם הודעה זו הוא השיב לשאלתנו כי הקנסות שהושתו על מרשו טרם שולמו, שכן לדבריו שולחו סבר כי קודם לתשלום עליו לקבל הודעות חיוב כלשהן.

בא כוח המורות הבהיר שבשים לב לעובדה שעל פי הבנתו לא הוצא סעד אופרטיבי בהחלטה כנגד מרשותיו – אין הוא נדרש עתה לתגובה נוספת.

בא כוח ההורים הכלולים ברשימה נספח א' להחלטה (להלן: ההורים) הצהיר בשמם, בהודעתו המעדכנת מתאריך כ"ב סיון תש"ע (4.6.10), בין השאר, כך:

"... ההורים מכבדים בית משפט רם זה, מקיימים ויקיימו כל צו אשר ינתן על ידו".

עם זאת בבקשה שהגיש בתאריך ב' תמוז התש"ע (14.6.10) הסתמנה חזרה מהצהרה הנ"ל ואכן בעת הדיון שנערך היום בפנינו, בא כוח ההורים ראה להבהיר כי קיום פסק הדין מותנה, מבחינת מרשיו, באישור שיקבלו ההורים לכך מרובם.

בא כוח העותרים הדגיש, בתגובה להודעות המשיבים, כי עד כה – בניגוד לאמור בסעיף 22 להחלטה – ההורים לא מסרו הודעה בכתב על התחייבותם להימנע מהפרת פסק הדין ובכלל זה לא הצהירו כי ישלחו את בנותיהם ללימודים בבית הספר לבנות בית יעקב שבישוב עמנואל המנוהל על-ידי המשיב 3 (להלן: בית הספר) לאחר איחוד המגמות – ובפועל גם לא שלחו את בנותיהם ללימודים בבית הספר כאמור. הוא אף הדגיש כי, למיטב הבנתו, ההורים לא שילמו את הקנסות שהושתו עליהם.

4. עומדים אנו איפוא במצב של הפרה נמשכת של פסק הדין מצד ההורים במשמעות הלכת ע"א 317/78 מוניות הדר לוד בע"מ נ' ביטון פ"ד ל"ד (4) 232 (1980), כפי שפורשה על ידינו בהחלטה. בהקשר זה אין צורך לומר כי פסק דיננו איננו כפוף, או מותנה, באישור של גורם חיצוני כלשהו. יתר על כן, בפסק הדין ובהחלטה הבהרנו כי התפיסה העומדת על ההפרדה בין המגמות – מונעת מגישה עדתית ולא דתית.

זאת ועוד – אמצעי האכיפה שהפעלנו עד כה לא הביאו למימוש פסק הדין, ולפיכך לאחר שהודענו בהחלטה כי היה וזה יהיה המצב – נאלץ לשקול כפיית פסק הדין גם בדרך של צווי מאסר (השוו: ע"פ 423/88 נלבדיאן נ' נלבדיאן פ"ד מ"ד (3) 126 (1990)) – הננו נדרשים איפוא לכך. אשר על כן, מתוך מבט צופה פני עתיד (השוו: רע"א 3888/04 שרבט נ' שרבט, פ"ד נט (4) 49 (2004), הננו מורים כדלקמן:

(א) הורה מבין אלה הכלולים ברשימה נספח א' (שתישאר חסויה) שלא יודיע לנו בכתב עד לתאריך ד' בתמוז התש"ע (16.6.10) ועד בכלל כי יציית לכל האמור בסעיף 22(ב) להחלטה (המצ"ב, לצרכי נוחות, כנספח ג' להחלטה זו) – ייאסר למשך שבועיים ימים החל מתאריך ה' בתמוז (17.6.2010), או עד למועד שבו יימסר לבית המשפט אישור בכתב כי ציית לנדרש ממנו בהתאם לסעיף 22(ב) להחלטה, הכל לפי המוקדם יותר.

(ב) המנהלת והמורות מחויבות למלא אחר האמור בסעיף 22(ג) להחלטה.

(ג) המדינה תיערך ותעשה כל הנדרש לגביית הקנסות שהושתו עד הנה על המשיב 3 ועל כל אלה הכלולים במשיב 4 ותפעל לצורך זה, בין השאר, על פי האמור בחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995.
5. למען הסר ספק יובהר בזאת כי אין באמור לעיל:

א. כדי למצות את העילות והסעדים כנגד המפרים של פסק-הדין – עניינים שידונו בפנינו בהמשך בהתאם לצורך, אלא אם כן ההפרות תיפסקנה.

ב. כדי למנוע מהמשיבים 1 ו-2 לנקוט, או להמשיך ולנקוט בכל האמצעים וההליכים העומדים לרשותם על פי כל דין (לרבות האפשרות לשקול התנייה של המשך התמיכה שניתנת למוסדות המאוגדים במסגרת המשיב 3, או קשורים אליו – בקיום פסק הדין והצווים שמכח פקודת הבזיון שהוצאו עד הנה).

ג. כדי למנוע מההורים לבקש, בתום שנת הלימודים, להעביר את בנותיהם לבית ספר אחר, בכפוף לכל דין ולכל התנאים והאישורים הנדרשים.

6. עותק מהחלטה זו יובא גם לידיעתו של היועץ המשפטי לממשלה, כמצוות סעיף 6(3) לפקודת הבזיון.

7. לבסוף נעיר כי הננו עדיין תקווה שבישראל לא יידרשו אותם אמצעים חריפים להם נזקקו בארצות הברית לאכיפת פסק הדין הידוע *BROWN V. BOARD OF EDUCATION OF TOPEKA, 347 US 483 (1954)*, שבמסגרתו בוטלה שם, בתחום החינוך, הדוקטרינה של: "נפרד אבל שווה". בהקשר זה ראוי לציין שההורים הצהירו כי הם נמנים עם חסידות סלונים, והרי הגה"צ ציס"ע האדמו"ר מסלונים זצוק"ל קרא לספרו: נתיבות שלום, להזכיר לכל שתורת ישראל "דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום".

ניתנה היום, ג' בתמוז התש"ע (15.6.2010).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט